

Convenant Cultuureducatie Primair Onderwijs Lochem 2019-2025

Convenant Primair Onderwijs Lochem 2019-2025

Inhoud

Inleiding	2
1. Ambities Cultuureducatie Lochem	3
2. Vernieuwen in convenant primair onderwijs Lochem 2019-2025	4
3. Cultuureducatie Lochem 2019-2025 doe je samen!.....	5
3.1 Diverse onderdelen-inhoudelijk en randvoorwaarden.....	6
3.2 Financiën	8
3.3 Rollen en taakverdeling	9
Bijlage 1	11
Bijlage 2.....	12

Inleiding

Voor u ligt het convenant 'Cultuureducatie Primair Onderwijs Lochem 2019-2025'. Dit is opgesteld met als doel voor de komende periode cultuureducatie nog beter te integreren in het onderwijs.

Het voorgaande convenant 'Kunstmenu 2014-2018' heeft het volgende opgeleverd: naast een duurzame samenwerking is een sterk Lochems netwerk ontstaan. Verder heeft een transitie plaats gevonden van aanvankelijk losse onderdelen naar een vaste plek voor kunst en cultuureducatie in het curriculum op alle scholen.

Een mooi moment om het Lochemse convenant voor Cultuureducatie in 2019 te herijken.

Muzehof, in de rol van coördinator, aanjager en adviseur, heeft het proces begeleid richting een nieuw convenant, gezien het huidige convenant afloopt.

In gesprek met scholen, culturele instellingen en de gemeente is een herijkt convenant cultuur en onderwijs 2019-2025 ontwikkeld.

In de gemeente Lochem werken veel scholen met nieuwe onderwijsconcepten of methoden, nemen deel aan projecten *Cultuureducatie met Kwaliteit*, waaronder ook de *Muziekimpuls*.

Zo heeft het landelijke programma *Cultuureducatie met Kwaliteit* als doel cultuureducatie een vaste waarde in het onderwijs te laten zijn. Met subsidieregelingen als de machtingsregeling CMK, Impuls muziekonderwijs en Mediakunst en Erfgoededucatie krijgen de scholen de kans zich te professionaliseren.

Onlangs is het driejarig project *Erfgoededucatie Lochem-Zutphen* gestart, waarvan Muzehof de projectleiding heeft.

Met het drie jaar durende project zal erfgoededucatie in deze regio stevig op de kaart worden gezet. Gedurende het project gaan lokale erfgoedpartijen in samenwerking met de scholen kwalitatief goede lessen ontwikkelen voor het basisonderwijs. Alle lessen bij elkaar vormen samen een doorlopende leerlijn. Doel is een breed en divers erfgoed educatief aanbod. Het project maakt gebruik van het digitaal educatie platform www.reizenindetijd.nl van Stichting Gelders Erfgoed.

Dankzij het convenant *Meer Muziek in de Klas Lokaal Lochem, Zutphen e.o.* kan ieder kind zich ontwikkelen met muziek, binnen- en buiten school. Samen staan we voor goede muziekeducatie, beschikbaar voor elk kind in de leeftijd van 0 tot 14 jaar in de gemeenten.

Door de samenwerking en afstemming van alle partijen (onderwijs, muzikaanbieders, Muzehof, vakopleidingen, bedrijvennetwerk) te organiseren en te stimuleren steunen ondertekenaars van dit convenant het belang van goede cultuureducatie met speciale aandacht voor muziek.

Al deze ontwikkelingen sluiten prachtig aan op de ambities van de gemeente Lochem, verwoord in de Cultuurvisie *Kijk op Cultuur*.

Van de zes beschreven ambities, de meest opvallende drie in relatie met het onderwijs:

- Cultuureducatie en -participatie van kinderen en jongeren
- Cultuur bevordert de persoonlijke ontwikkeling van mensen en de ontmoeting van mensen
- Samenwerking in het culturele veld verder uit bouwen.

Mooie koppelingen en prachtige kansen voor goed en waardevol cultuuronderwijs!

Ambities Cultuureducatie Lochem

Het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) heeft een handreiking gepubliceerd. We stippen een aantal essentiële punten aan en relateren dat aan de huidige en gewenste situatie en in Lochem.

De basis voor cultuureducatie staat voor¹:

- Gelijke culturele ontwikkelkansen voor iedereen van 0 tot 18 jaar

Situatie Lochem: basisprogramma (Cultuurmenu) zorgt voor kennismaking met alle disciplines en met de eigen lokale culturele omgeving. Door een gezamenlijk basisprogramma krijgt elk kind gelijke kansen.

Ambitie toekomst: basisprogramma door ontwikkelen op de wensen van de scholen en de culturele omgeving.

- Cultuureducatie met een doorlopende leerlijn en geïntegreerd in het curriculum

Situatie Lochem: Dankzij o.a. CMK-projecten is kennis ontwikkeld over de rol van cultuureducatie binnen een leerlijn: hoe je verbindingen legt met andere (zaak) vakken en educaties (o.a. techniek). Geschoolde vakdocenten en bekwame adviseurs hebben hieraan een bijdrage geleverd.

Ambitie toekomst: meer scholen ondersteunen in hun ontwikkeling.

- Verbinding tussen binnen- en buitenschoolse educatie

Situatie Lochem: De gemeente Lochem heeft een breed palet aan combinatiefunctionarissen die samenwerken in het brede school team, aangestuurd door de Brede School Coördinator. Hierin wordt aandacht besteed aan uitwisseling van informatie, verdieping en het brengen van een samenhangend pakket richting de scholen.

Ambitie toekomst: de ingezette koers voortzetten en waar mogelijk samen projecten uitzetten.

- Kennismaken en talentontwikkeling

Situatie Lochem: door een basisprogramma maken leerlingen kennis met alle disciplines, plus mogelijkheden en informatie over hoe ze zich hier verder in kunnen ontwikkelen in hun vrije tijd.

Door procesgerichte didactiek in de kunstvakken, o.a. ontwikkeld in het CMK-traject, worden talenten eerder herkend.

Ambitie toekomst: de ingezette koers vervolgen en de persoonlijke ontwikkeling bevorderen.

- Een cultuurrijke leer- en leefomgeving

Situatie Lochem: Er wordt met zoveel mogelijk lokale kunstenaars samengewerkt om samen cultuuronderwijs te ontwerpen. De afgelopen periode is geïnvesteerd in de verschillende CMK-projecten waardoor cultuurcoaches, vakdocenten en scholen elkaar steeds beter weten te vinden. Daarnaast levert de samenwerking met de lokale culturele infrastructuur (bibliotheek

¹ Basis voor cultuureducatie (LKCA 2016) <http://www.lkca.nl/~media/downloads/portals/cultuuronderwijs/basis-voor-cultuureducatie/handreiking-basis-voor-cultuureducatie.pdf>

en schouwburg) een belangrijke bijdrage. Tenslotte bouwen we ook aan een goede relatie met de grotere spelers op provinciaal niveau zoals Introdans en Het Gelders Orkest.

Kenmerkend aan CMK is dat het creatief proces wordt gebruikt om kunstvakken en zaakvakken op zo'n manier aan te bieden dat kinderen gestimuleerd worden om te gaan onderzoeken en experimenteren. CMK helpt leerkrachten om de samenhang tussen verschillende vakken te vergroten waarbij kunstzinnige oriëntatie en wereldoriëntatie elkaar versterken. Het kunstvak krijgt betekenisvolle inhoud door de inhoud van de zaakvakken te gebruiken in het creatief proces. De benadering biedt veelzijdigheid wat betreft de leerstrategieën. Leerstof kan bijvoorbeeld visueel, kinesthetisch of auditief vormgegeven worden aan de hand van beeldende kunst, dans, theater of muziek.

Verbindingen met andere kennisdomeinen

Situatie Lochem: Cultuur is vervlochten met allerlei facetten van de samenleving. Daarom leent cultuureducatie zich ook goed voor verbinding met andere (kennis)domeinen in het onderwijs. Elementen kunnen worden ingezet ter versterking, inspiratie en ondersteuning van andere kennisdomeinen. De integratie van vakken en leergebieden in onderwijsprojecten of thema's helpt leerlingen de samenhang te begrijpen tussen verschillende onderwerpen. Dankzij diverse CMK-projecten ontwikkeld binnen de Muzehof is er een impuls gegeven aan verbinding met diverse kennisdomeinen.

Ambitie toekomst: de ingezette koers vervolgen en doorontwikkelen.

1. Vernieuwen in convenant primair onderwijs Lochem 2019-2025

Huidig convenant:

Het huidige convenant regelt, naast intenties voor onderlinge samenwerking en kwaliteit, met name de brede basis voor cultuureducatie voor alle kinderen door een Kunstmenu. Het Kunstmenu wordt onder meer gewaardeerd om de kennismaking met de lokale culturele omgeving en de ervaring van bijvoorbeeld professionele voorstellingen in het theater. Daarnaast ontzorgt het Kunstmenu de scholen in organisatorisch opzicht.

Wensen van de scholen

De gesprekken met directeuren, ICC'ers, gemeente en aanbieders over het convenant kunstmenu 2014-2018 wijzen erop dat:

- De meeste scholen meer keuzevrijheid willen hebben uit het culturele aanbod.
- Met name bij de scholen die bezig zijn met onderwijsvernieuwing valt op dat de scholen de cultuureducatie zoveel mogelijk willen laten aansluiten op de eigen visie, werkwijze en vernieuwingsideeën.
- Van belang blijft het collectieve gegeven (alle scholen doen mee) en loyaliteit aan elkaar (grote en kleine scholen hebben dezelfde mogelijkheden). Op deze manier kunnen we een kwalitatief goed aanbod garanderen en een stevige financiering behouden.
- Scholen gaan meer thematisch werken en daar zullen we met het convenant zoveel mogelijk bij aansluiten. Hierbij gebruikmakend van de vakoverstijgende (ook wel 21ste eeuwse) vaardigheden en rekening houdend met de meervoudige intelligenties.
- Een langer lopend convenant om zekerheid te hebben voor de toekomst en te kunnen bouwen aan de ontwikkelde ideeën.
- Het brede schoolprogramma en het kunstmenu meer in samenhang organiseren.
- Meer kennisontwikkeling van de ICC'er & directeur om de op maat samenwerking te kunnen faciliteren.

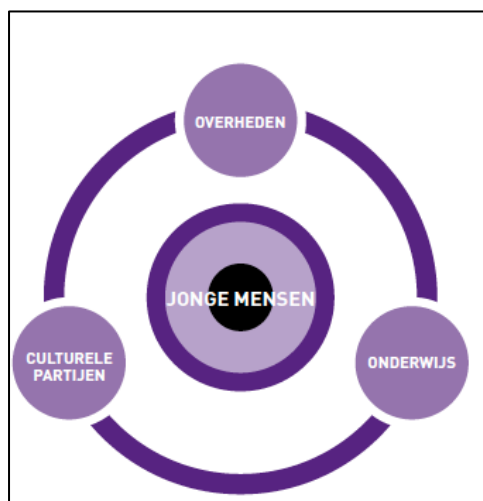
Aansluiten bij de vraag

De hiervoor beschreven ontwikkelingen en wensen van het onderwijs vragen om meer bij de school passende en specifieke plannen voor cultuureducatie.

Muzehof legt samen met de scholen door het nieuwe convenant cultuureducatie hiervoor de basis.

2. Cultuureducatie Lochem 2019-2025 doe je samen!

Voor goede cultuureducatie in Lochem en de (creatieve) ontwikkeling van 'jonge mensen' te faciliteren en te stimuleren, is inzet van en afstemming met vele partijen noodzakelijk: de scholen, de culturele aanbieders, Muzehof, combinatiefunctionaris cultuur i.s.m. de andere combinatiefunctionarissen en in samenspraak met de gemeente.

Figuur 1 Handreiking basis voor cultuureducatie blz.9

Looptijd convenant 6 jaar

We maken afspraken voor een termijn van 6 jaar met alle partijen. We kijken alvast verder dan deze looptijd, namelijk een periode van 8 jaar. In deze periode is het mogelijk alle scholen mee te nemen richting verankering en borging van onderstaande punten en worden de ontwikkelingskansen voor kinderen op het gebied van cultuur het grootst. Deze periode staat gelijk aan de schoolloopbaan en geeft daarmee inzicht in de culturele ontwikkeling van de leerling.

Basis Cultuurmenu en Componenten

Er komt een basisaanbod gericht op kennismaking in het Basis Cultuurmenu, waarin keuzemogelijkheden zijn aangebracht (vraaggericht). De scholen nemen voor elke groep aanbod af, lettend op alle disciplines tijdens de schoolloopbaan te weten: dans, drama, beeldende kunst, literatuur, (nieuwe)media en muziek.

Het Basis Cultuurmenu is een vervolg op het bestaande Kunstmenu en zet de uitgezette lijn van een kennismaking met alle kunstdisciplines voort.

In samenspraak met de scholen kan er per jaar bepaald worden of de extra componenten worden toegevoegd aan het basis Cultuurmenu. Iedere school kan zo zijn eigen tempo bepalen en zijn prioriteiten stellen.

Verdiepingsprogramma

Om gefundeerd een eigen programma te kunnen kiezen is een visie en beleid nodig. Een gecertificeerde ICC'er (Interne Cultuur Coördinator) heeft deze taak.

Muzehof draagt zorg voor een verdiepend programma op verschillende niveaus voor ICC'ers, docenten, aanbieders en schoolteams waarmee de er gewerkt wordt aan de kwaliteit van het Cultuuronderwijs.

3.1 Diverse onderdelen-inhoudelijk en randvoorwaarden

Basis Cultuurmenu

Het basis Cultuurmenu bestaat uit:

een doorlopende leerlijn waarin de leerling kennis maakt met de zes kunstdisciplines gedurende zijn schoolloopbaan.

Hierin wordt samengewerkt op lokaal niveau met lokale aanbieders en culturele instellingen en op regionaal niveau met de provinciale kunst aanbieders.

De nadruk in het basis Cultuurmenu ligt op de kennismaking met de professionele kunst. Dit programma wordt door alle scholen afgenomen en biedt twee complete projecten per jaar per groep (met uitzondering van de onderbouw waar één project wordt georganiseerd).

Doel:

Brede kennismaking met professionele kunsten (basisprogramma) en de culturele omgeving leren kennen.

Basis Cultuurmenu

Groep	Discipline
Onderbouw 1-2-(3)	Theater
Middenbouw 3-4-5-(6)	Muziek
	Dans
	Beeldend
Bovenbouw (6)-7-8	Literatuur
	(Nieuwe)Media
	Theater /Muziek

*Je kiest twee van de drie disciplines per klas

Het basis Cultuurmenu kan worden aangevuld met 1, 2, of 3 componenten. Je kiest een extra component voor de hele school, De invulling kan per klas verschillend zijn.

De componenten zijn:

1. Kinderboekenweek voorstelling

Een voorstelling wordt geselecteerd, de voorstelling sluit aan bij het thema van de Kinderboekenweek van dat jaar.

Doel

Thematische verbinding of koppeling met andere educatie en aansluiting bij een themaperiode.

2. Reizen in de Tijd, doorlopende leerlijn erfgoed

Een doorlopende leerlijn Erfgoed wordt ontwikkeld in deze regio voor groep 1 tot 8. De lessen worden aangeboden via www.reizenindetijd.nl.

Op de website is al het materiaal te vinden die de leerlingen nodig hebben: het is de virtuele gereedschapskist voor leerlingen en leerkrachten. Er zijn opdrachten, verhalen, achtergrondinformatie, presentaties, handleidingen en games te vinden. Verder is er bij vrijwel elk leerjaar een op maat gemaakte game. Deze game is ofwel een teaser of dient als werkvorm om het thema in de lessenserie van dat leerjaar te onderzoeken.

- De erfgoededucatie in Reizen in de Tijd gaat uit van een vakoverstijgende en interactieve benadering, waarin plaats is voor diverse werkvormen.
- In de lessen is er gericht aandacht voor de vaardigheden die een kind in de 21ste eeuw nodig heeft (21ste century skills).
- De leerlingen gaan zoveel mogelijk zelfstandig aan de slag en worden uitgedaagd om zelf met antwoorden te komen. Richtvragen om tot die antwoorden te komen zijn: Wat zie (voel, hoor of proef) je? Wat doet dit met je? Waar doet dit je aan denken? En wat betekent dit voor jou en voor anderen?
- Vanaf groep 5 hebben de lessen een relatie met de tijdvakken en de canon (<https://www.entoen.nu/>) Onderwerpen of tijdvakken die in de geschiedenismethoden worden behandeld, krijgen een plek in de leerlijn. De leerlingen ontdekken in Reizen in de Tijd het lokale verhaal dat aansluit bij het landelijke thema.

Doel

Een doorlopende leerlijn erfgoed geïntegreerd in het curriculum en met mogelijkheden tot verbindingen met andere kennisdomeinen.

3. Brede school aanbod (cultuur) of project op maat

De school kan aanbod kiezen uit boekje Brede school aanbod Cultuur, wat ook gepubliceerd zal worden in het; *à la carte menu* op de website van Muzehof. Hier kan ook worden gekozen voor een project op maat wat samen naar de wensen van de school wordt ingevuld.

Scholen kunnen vraaggericht gebruikmaken van alle disciplines.

N.B. Deze component kan ook school breed worden ingezet en ingevuld met bijvoorbeeld een dagproject voor de hele school.

Doel:

Vanuit eigen visie en beleid kiezen van (lokaal) kwaliteitsaanbod voor verdieping of verbreding van cultuureducatie.

3.2 Financiën

Scholen

Voor het schooljaar 2018-2019 krijgen scholen een bedrag van € 15,15 per leerling voor cultuureducatie (prestatie box gelden) vanuit OCW.²

Gemeente

De gemeente stelt een budget beschikbaar aan Muzehof ten behoeve van de uitvoering en de planning en coördinatie. Hierdoor draagt zij bij aan het basis Cultuurmenu, stimuleert de scholen tot een verdiepingsprogramma en deskundigheidsbevordering.

Basis Cultuurmenu

De kosten voor het basis Cultuurmenu zijn €10 per leerling. De eigen bijdrage van de school is €5 per leerling.

Basis Cultuurmenu + Componenten

Elke extra component: €6 per leerling.

Korting bij elk extra component.

1 component 6% korting.

2 componenten 11% korting.

3 componenten 17% korting.

De korting is gebaseerd op het prestatiebox bedrag wat alle scholen ontvangen. Wanneer scholen hun volledige prestatie box inzetten ten behoeven van het Cultuuronderwijs worden zij beloond met de mogelijkheid om het basis cultuurmenu met twee componenten uit te bereiden. Hierdoor wordt het voor alle scholen (met veel of weinig middelen) mogelijk om deel te nemen.

Basismenu +1 component:

- Korting 6%
- Kosten school €10,45 per leerling

Basismenu + 2 componenten

- Korting 11%
- Kosten school €15,15 euro per leerling

Basismenu + 3 componenten:

- Korting 17%

² <https://www.lkca.nl/primair-onderwijs/geldzaken/prestatiebox>

- Kosten school €19,09

Basis Cultuurmenu met componenten:

Soort menu	Kosten zonder korting	Kosten school met korting	Korting
Basismenu	€10,-	5,-	5,-
Basismenu +	€16,-	10,45	5,55
Basismenu ++	€17,-	15,15	6,85
Basismenu +++	€23,-	19,09	3,91

Planning en organisatie

De Cultuurcoach stelt jaarlijks vóór 1 mei het nieuwe aanbod vast. De Cultuurcoach plant met elke school een gesprek om de keuzes door te spreken tussen 1 mei en eind juni. Na juni wordt er gewerkt aan de planning die in ieder geval na de herfstvakantie beschikbaar is voor de scholen. Scholen kunnen hun voorkeur doorgeven voor wanneer ze iets willen laten plaatsvinden. Met de voorkeuren van de school wordt zo veel mogelijk rekening gehouden.

3.3 Rollen en taakverdeling

Scholen

Alle scholen zorgen voor een geschoolde Interne Cultuur Coördinator (ICC'er) die visie- en beleid (helpt) ontwikkelen, ontwikkelingen op school begeleidt, gesprekspartner is voor de aanbieders en de vraag van de school communiceert. Directeuren dragen er zorg voor dat de ICC'er binnen de looptijd van dit convenant een ICC-cursus afronden.

Muzehof

Muzehof Cultuur en School zorgt voor een kwalitatief goed aanbod waarbij de ontwikkeling van het kind centraal staat. Zij biedt ondersteuning bij visieontwikkeling en organiseert nascholingen. Zij verzorgt de organisatie en planning voor het basis Cultuurmenu en de extra afgenomen componenten. Ervaren adviseurs kunnen ondersteunen bij het maken van leerlijnen, ontwerpen van cultuuronderwijs en het creëren van samenhang in het curriculum. Zij faciliteert en ondersteunt de ontwikkeling van aanbieders en culturele partners.

Brede school

Draagt zorg voor de afstemming van de verschillende programma's. Delen kennis en kunde m.b.t. het onderwijsveld.

Culturele partners en aanbieders

Stellen zich garant voor goed aanbod en ontwikkeling van nieuw aanbod op basis van de behoefte van het onderwijs.

Gemeente Lochem

Maakt in lijn met de culturele visie en gekoppeld aan de subsidieverlening, afspraken met de culturele basisinstellingen over een aanbod van activiteiten in het kader van het cultureel basisprogramma. Denkt mee over aanvullende middelen t.b.v. stimuleringsbijdragen voor extra culturele activiteiten.

Tot slot

Alert blijven op het goede behouden en vernieuwen daar waar het beter kan, is een aandachtspunt. De producten zullen elk jaar geëvalueerd worden, zodat een ieder scherp blijft.

De ICC'ers, hebben drie keer per jaar overleg en houden de vinger aan de pols. Dit is het orgaan tussen school en het cultuurmenu.

Bijlage 1

Financiën voor Cultuuronderwijs in het Primair onderwijs

Hieronder is een uitleg over de beschikbare budgetten, die scholen in het primair onderwijs, aan cultuureducatie te besteden hebben. Dit zijn de standaard budgetten die voor iedere school beschikbaar zijn gesteld door het rijk. Jaarlijks kunnen deze bedragen veranderen.

Lumpsum

De lumpsum is één budget dat scholen ontvangen van het Ministerie van OCW voor alle kosten. In de lumpsumbegroting staan posten voor onder meer personeel, leermiddelen, excursies, presentaties, deskundigheid en schoolontwikkeling.

Schoolbesturen hebben hiermee een grotere bestedingsvrijheid gekregen, het beleid kan beter op de situatie van de school worden afgestemd en maatwerk voor leerlingen is mogelijk. Schoolbesturen moeten verantwoording afleggen over hun keuzes aan personeelsleden, leerlingen, ouders en andere belanghebbenden.

Dit geld mag behalve aan cultuuractiviteiten, ook gebruikt worden voor de aanschaf van een methode, materiaal of bij/nascholing personeel over cultuureducatie.

Voor cultuur is in de lumpsum via het programma van eisen (PVE) geld gereserveerd.

- Dit is onder de naam Culturele vorming (voorheen VELO)
- Berekend per school, uitgekeerd per bestuur
- Niet geoormerkt
- Bestuur verdeelt en verantwoordt gelden
- Per schooljaar beschikbaar: **€105,31 per school en €4,39 per leerling**

Cultuureducatie in de prestatiebox: 2012-2020

Bovenop de lumpsum (voor personeel en materialen) is er voor basisscholen jaarlijks geld via de zogenaamde prestatiebox. Scholen kunnen dit geld naar eigen inzicht gebruiken voor cultuureducatie, maar ook voor taal en rekenen, wetenschap en techniek, talentontwikkeling en professionalisering van leerkrachten en schoolleiders. Het prestatiedoel cultuureducatie is samenhang vergroten binnen leergebieden en kunstzinnige oriëntatie en verhogen van de kwaliteit.

Budget

Regeling geldt tot 2020 en het bedrag wordt jaarlijks bekend gemaakt.

Budget schooljaar 2018-2019: **€15,15 per leerling** (Dit bedrag is inclusief de 3 euro per leerling voor museumbezoek, zodat iedere basisschoolleerling minimaal één keer in zijn schooltijd naar een museum kan). De school hoeft geen subsidie aan te vragen. Het schoolbestuur ontvangt het subsidiebedrag. In november 2018 wordt 45,4% uitbetaald, en in maart 2019 54,6%.

Verantwoording besteding

Schoolbesturen zijn vrij om zelf te beslissen waaraan zij het geld uit de prestatiebox besteden: aan cultuureducatie, taal en rekenen, wetenschap en techniek, talentontwikkeling en/of professionalisering van leraren en schoolleiders. Ze zijn wel verplicht om in het jaarverslag en in de jaarrekening te vermelden waaraan zij het geld hebben uitgegeven.

Wanneer je het geld uit de lumpsum en prestatiebox gebruikt, dan heb je:

€ 19,54 per leerling en

€ 105,31 per school

Bovenstaande informatie is afkomstig van de website van het Landelijke Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA). <https://www.lkca.nl/primair-onderwijs/geldzaken>

Bijlage 2.

Landelijke context

Programma Cultuureducatie met Kwaliteit 2017-2020

Door het landelijke programma Cultuureducatie met Kwaliteit profiteren kinderen op de basisschool van goed cultuuronderwijs. Kinderen leren met plezier belangrijke vaardigheden en kunnen zich – dankzij goed cultuuronderwijs - ontwikkelen tot creatieve en kritische mensen die klaar zijn voor de uitdagingen in deze 21e eeuw.

Sinds 2013 zijn in het hele land projecten gestart voor een periode van vier jaar. In deze projecten werkten scholen samen met culturele instellingen aan de ontwikkeling van doorlopende leerlijnen voor muziek, dans, tekenen, toneel en erfgoed. Ook zijn beoordelingsinstrumenten ontwikkeld, zorgden culturele instellingen voor aanbod dat gericht is op de vraag van de school en is de deskundigheid van leerkrachten vergroot.

In 2017 startte een nieuwe periode van vier jaar Cultuureducatie met Kwaliteit. Een groot aantal projecten heeft opnieuw subsidie aangevraagd en worden dus voortgezet. Sommige projecten zijn gestopt en er zijn ook nieuwe scholen verwelkomt. In totaal zijn in deze tweede periode 46 projecten die met Cultuureducatie met Kwaliteit aan de slag gaan.

Aanvullende subsidieregelingen

Om de projecten verder te ondersteunen, heeft het ministerie van OCW extra geld voor aanvullende projecten en beleid beschikbaar gesteld. Deze projecten werden uitgevoerd door culturele instellingen of Pabo's. Met dit geld zijn onder meer de kennisbasis kunstvakken op de pabo ontwikkeld en de post-hbo opleiding Cultuurbegeleider in het primair onderwijs. Daarnaast zijn er de regelingen impuls muziekonderwijs en mediakunst- en erfgoededucatie.

Méér Muziek in de Klas

Méér Muziek in de Klas is het initiatief binnen het programma om muziekonderwijs op school te stimuleren. De ambitie is om structureel en goed muziekonderwijs op basisscholen mogelijk te maken. Dit doen we door initiatieven zichtbaar te maken, kennis van leerkrachten te vergroten en te laten zien hoe leuk en waardevol muziekonderwijs is. Via de impuls muziekonderwijs konden scholen extra geld voor muziekonderwijs aanvragen.

Basis voor Cultuureducatie

Het LKCA heeft de basis voor cultuureducatie ontwikkeld. Deze basis biedt ondersteuning aan bestuurders en beleidsmakers om goede cultuureducatie te versterken.

De handreiking benoemt 10 concrete uitgangspunten voor kwalitatief goede cultuureducatie die bereikbaar is voor elke leerling.

1. Ontwikkel een visie op cultuuronderwijs en neem de regie en verantwoordelijkheid voor de uitvoering op je.
2. Maak gebruik van leerplankaders (binnenschools) en raamleerplannen of richtlijnen (buitenschools).
3. Integreer cultuur in het onderwijscurriculum met een doorgaande leerlijn cultuureducatie.
4. Ontwikkel een cultuurcurriculum op school met ruimte voor de ontwikkeling van artistiek-creatieve vaardigheden in een cultuurhistorische context, waarin plaats is voor afzonderlijke kunst disciplines en cultureel erfgoed. Examen doen in een kunstvak blijft mogelijk.
5. Buitenschoolse educatie richt zich op verbreding en verdieping van de cultuurvakken. Buitenschoolse educatie is gericht op participatie en ontplooiing van talent, en is laagdrempelig beschikbaar voor iedereen. Buitenschoolse educatie laat de brede maatschappelijke waarde van cultuur zien.

6. Er is een doorlopende leerlijn en heldere tussen- en einddoelen, zodat er een goede aansluiting is tussen primair en voortgezet cultuuronderwijs en tussen binnen- en buitenschoolse cultuureducatie.
7. Docenten zijn goed geschoold.
8. Gemeenten stellen combinatiefunctionarissen cultuur aan. Elke school zorgt voor een aanspreekpunt in de vorm van een cultuurcoördinator.
9. Een cultuurrijke leer- en leefomgeving vraagt om afstemming en afspraken over voorzieningen en verantwoordelijkheden tussen onderwijs, culturele partijen en overheden. Provincies hebben de regierol voor regionale afstemming.
10. Leer van elkaars ervaringen, zodat het gewenste ambitieniveau sneller wordt bereikt.

Curriculum.nu

Staatssecretaris Sander Dekker startte najaar 2014 het gesprek over een nieuw onderwijscurriculum. Kunst en Cultuur maakt onderdeel uit van de brede persoonsvorming. De Onderwijscoöperatie, PO-raad, VO-raad, de AVS (Algemene Vereniging Schoolleiders), het LAKS (Landelijk Actie Komitee Scholieren) en Ouders & Onderwijs hebben de handen ineengeslagen als Coördinatiegroep. Zij hebben een voorstel opgesteld om te komen tot een herziend curriculum in het funderend onderwijs met een centrale rol voor de leraren. In 2018 buigen verschillende ontwikkelteams zich over de vraag wat leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs moeten kennen en kunnen. Eind 2018 presenteren de teams hun resultaten, die de basis leggen voor nieuwe kerndoelen en eindtermen. In 2019 debatteert de Tweede Kamer en het Kabinet hierover en bepalen zij het vervolg van dit traject.

Cultuurcoördinator (ICC'er) en Cultuurbegeleider

Cultuurcoördinator

De cultuurcoördinator (ICC'er) op school is de spil voor goed cultuuronderwijs voor ieder kind op school. De cultuurcoördinator maakt en houdt iedereen enthousiast voor cultuur en creativiteit in de klas en is de verbindende schakel tussen school en culturele omgeving.

De cultuurcoördinator schrijft tijdens de cursus interne cultuurcoördinator (icc-cursus) een cultuurplan voor de school. Dit gebeurt in afstemming met het team en de directie. In het plan staat de visie van de school op cultuuronderwijs, met een plan van aanpak en een meerjarenplan. Een doordachte visie en goed beleid op cultuuronderwijs helpen om de kwaliteit en continuïteit ervan te waarborgen. Cultuuronderwijs wordt onderdeel van het schoolplan en het wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De ICC-cursus biedt praktische handvatten, vaardigheden en inhoudelijke kennis om cultuuronderwijs op school optimaal vorm te geven, te stimuleren en te borgen. De ICC-cursus bestaat uit acht bijeenkomsten van ieder drie uur. De totale studiebelasting is vijftig uur. Naast het schrijven van een cultuurplan, staan werken aan draagvlak voor cultuuronderwijs en aan de competenties van de cultuurcoördinator centraal. Cultuurbegeleider

De post-hbo opleiding Cultuurbegeleider duurt anderhalf jaar en is ontwikkeld als vervolg op de cursus interne cultuurcoördinator (ICC). Je kunt deze opleiding met subsidie volgen als je de ICC-cursus succesvol hebt afgerond of taken als cultuurcoördinator uitvoert. Een cultuurbegeleider is - net als een cultuurcoördinator - meestal een leerkracht met bijzondere taken. Cultuurbegeleider zijn is dus geen functie.

Het ministerie van OCW opende oktober 2017 een subsidieregeling voor de opleiding Cultuurbegeleider. De subsidie is bedoeld voor cultuurcoördinatoren in het basisonderwijs die zich verder willen specialiseren in cultuureducatie. Als je in september of oktober start met de opleiding, moet de aanvraag voor 1 november van dat schooljaar worden ingediend om aanspraak te kunnen maken op de subsidie.

De opleiding is gevalideerd door Registerleraar.nl voor 420 registerpunten. Na het doorlopen van de opleiding kunt je als cultuurexpert aantoonbaar in aanmerking komen voor een LB-schaal. Je voldoet dan aan de SBL-competenties met taakverzwarende elementen.